

Verslag aan de Provincieraad

betreft **Goedkeuring provinciaal subsidiereglement**
provinciaal reglement betreffende het toekennen van een
vergoeding voor beheermaatregelen langs de Barbierbeek
en andere geklasseerde waterlopen in het projectgebied van
het programma "Water-Land-Schap Barbierbeek Verbindt!"
bevoegde gedeputeerde Leentje Grillaert

Mevrouwen en mijne Heren,

Situering

Op 5 april 2019 besliste de Vlaamse Regering tot het instellen van het landinrichtingsproject (LIP) Water-Land-Schap (*Bijlage 4 – Goedkeuring en instelling LIP Water-Land-Schap*). Het doel van het project is watergebonden uitdagingen aan te pakken. De focus ligt op initiatieven die water, landbouw, natuur en landschap in één visie samenbrengen. Het landinrichtingsproject omvat 14 deelprojecten verspreid over Vlaanderen waarvan 3 projecten die door ons bestuur worden ingevuld.

Dit verslag heeft betrekking op één van deze deelprojecten, met name: het project 'Barbierbeek Verbindt !' in de gemeenten Kruibeke, Beveren, Temse en Sint-Niklaas.

Aangezien het doorlopen van de procedure van landinrichting een langdurig proces is, bestaat voorafgaand aan de eigenlijke landinrichtingsmaatregelen de mogelijkheid om reeds met demonstratieprojecten aan de slag te gaan.

Demonstratieprojecten omvatten kleinschalige maatregelen met als doel:

- het stimuleren van snelle realisaties op het terrein (quick wins).
- het verhogen van het draagvlak, het creëren van betrokkenheid en bekendheid voor de (aankomende) landinrichtingsplannen.
- het 'warm houden' van de plaatselijke dynamiek, tijdens lange periodes van niet zichtbare activiteit op het terrein tijdens de opmaak van het landinrichtingsproject.

Door de diensten Landbouw en Platteland, Klimaat en Natuur, en Integraal Waterbeleid werd samengewerkt om bij de Vlaamse overheid een demonstratieproject voor te stellen rond meander- en valleibeheer in het stroomgebied van de Barbierbeek (*Bijlage 5 - Projectaanvraag demonstratiemaatregelen Barbierbeek Verbindt !*).

Het demoproject omvat 5 onderdelen:

1. Demonstratiemaatregelen beheer op maat via een participatief traject
2. Ondersteuning van samenwerking voor uitvoering van beheer in groep
3. Uitvoeringswerken voor het herstel en de aanleg van kleine landschapselementen, gericht op natuurverbinding met kamsalamander als doelsoort en symboolsoort

4. Demonstratiemomenten over een aangepast beheer en infoavonden rond waterkwaliteit en -kwantiteit op landbouwbedrijven
5. Invloed op waterkwaliteit : nagaan van het effect van verschillende types landgebruik en mitigerende maatregelen op de waterkwaliteit (grondwater en oppervlaktewater) via peilbuizen.

In het Ministerieel besluit van 29 mei 2020 werd dit voorstel aanvaard en wordt een subsidie toegekend aan ons bestuur van 62 500 EUR (*Bijlage 6 - Ministerieel Besluit toekenning subsidie*). De subsidie omvat 50% van de totale kostprijs van het project. De kostprijs voor alle onderdelen wordt geraamd op 125 000 EUR en dient voorgefinancierd te worden.

Eén onderdeel van het demoproject heeft betrekking op het aanbieden van beheerovereenkomsten, de zgn. 'demonstratiemaatregelen beheer'. Het doel van deze overeenkomsten is bufferzones aan te leggen langs de meanderende Barbierbeek en andere gerangschikte waterlopen die hierop afwateren (*Bijlage 1 – kaart waterlopen beheermaatregelen Barbierbeek Verbindt !*). Dit gebeurt op vrijwillige basis en gaat gepaard met passende vergoedingen (bv. een kronkelpremie voor extensief beheer van meanders en randen, burenpremie voor aaneengesloten bufferzones,...). Er wordt een specifiek en aangepast beheer voorgesteld op maat van de locatie .

Op deze manier wordt een extensiever grondgebruik aansluitend aan de meanderende waterloop en andere waterlopen aangemoedigd ten voordele van de waterkwaliteit, de structuurkwaliteit van de waterloop en het biodiversiteitsnetwerk. Via de plaatsing van peilbuizen op een aantal locaties, zal de invloed van de maatregelen op de waterkwaliteit nagegaan worden.

De invulling van de andere onderdelen van het demoproject zal later worden voorgelegd.

Subsidiereglement

Beheerovereenkomsten (of demonstratiemaatregelen beheer) worden afgesloten op basis van een subsidiereglement. Dat reglement ligt nu ter goedkeuring voor.

De volgende beheerpakketten zullen worden aangeboden tegen een vergoeding per oppervlakte per jaar:

1. Onderhoud spontane evolutie langsheen het meanderende deel van de Barbierbeek
1 862 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, incl. kronkelpremie*)
- 2.a. In stand houden grasland door 1X maaien met afvoer van het maaisel
1 914 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, zonder kronkelpremie*)
1 989 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, incl. kronkelpremie*)
- 2.b. In stand houden grasland door 2X maaien met afvoer van het maaisel
2 094 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, zonder kronkelpremie*)
2 244 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, incl. kronkelpremie*)
- 3.a. Aanleg en in stand houden gras/kruiden vegetatie door 1Xmaaien met afvoer van het maaisel
2 087 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, zonder kronkelpremie*)
2 234 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, incl. kronkelpremie*)
- 3.b. Aanleg en in stand houden gras/kruiden vegetatie door 2X maaien met afvoer van het maaisel

2 267 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, zonder kronkelpremie*)
2 489 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, incl. kronkelpremie*)

- 3.c. Aanleg en in stand houden grasland door begrazing
1 340 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, zonder kronkelpremie*)
1 412 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, incl. kronkelpremie*)
4. Aanleg en onderhoud van voedselakker
2 160 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, zonder kronkelpremie*)
2 275 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, incl. kronkelpremie*)
5. Aanleg en beheer meerjarige teelt
1 386 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, zonder kronkelpremie*)
1 751 EUR/ha/jaar (*zonder burenpremie, incl. kronkelpremie*)

De invulling van deze 'demonstratiemaatregelen beheer' werd in samenwerking met de VLM op punt gesteld. Gedetailleerdere informatie is opgenomen in bijlage 2 - *Overzicht fiches beheermaatregelen Barbierbeek Verbindt !*.

Het is de bedoeling om deze beheerovereenkomsten aan te bieden aan de aangelanden, eigenaars of gebruikers met een landbouwnummer, van percelen langsheen de meanderende Barbierbeek en de waterlopen die hierop afwateren (*Bijlage 1 - kaart waterlopen beheermaatregelen Barbierbeek Verbindt !*).

De voorwaarden en modaliteiten voor het indienen en het afsluiten van een overeenkomst voor de beheermaatregelen zijn opgenomen in het subsidiereglement.

Voor de toekenning van de vergoeding dient een aanvraag door de aanvrager/geïnteresseerde te worden ingediend. Na controle van de aanvraag (eventueel gecombineerd met een plaatsbezoek) zal een voorstel van overeenkomst op maat worden opgemaakt door ons bestuur (*Bijlage 3 – model overeenkomst beheermaatregelen Barbierbeek Verbindt !*). Deze zal, ondertekend door de aanvrager, worden voorgelegd aan de Deputatie. Na controle en goedkeuring van de beheerwerken ontvangt de aanvrager een vergoeding die jaarlijks zal uitbetaald worden.

De kostprijs van deze beheervergoedingen voor een periode van 3 jaar wordt geraamd op 40 000 EUR waarvan maximum 20 000 EUR subsidie kan teruggevorderd worden van de Vlaamse Landmaatschappij (50% van de kosten)

De vereiste kredieten zijn beschikbaar op de budgetcode 613107/04/0319: Vergoeding aan burgers/landbouwers in functie van structuurverbetering en waterkwaliteit - actie A000959: Project Waterlandschap Barbierbeek. Hierop zijn voldoende kredieten beschikbaar. Het ontvangstartikel voor subsidie van de Vlaamse Landmaatschappij heeft budgetcode 740503/04/0319 van dezelfde actie.

Aan de Provincieraad wordt gevraagd het ontwerp van subsidiereglement en het model van overeenkomst goed te keuren

Gent, .

namens de Deputatie:

De provinciegriffier,
Steven Ghysens

De bevoegde gedeputeerde,
Leentje Grillaert